

سل



مایکو باکتریوم توبرکلوزیس، عامل بیماری سل

راه انتقال: یک باکتری به نام "مایکوباکتریوم توبرکلوزیس" عامل بیماری سل در انسان است. مایکوباکتری ها در قطراتی با قطر ۵ - ۱ میکرون از طریق تنفسی وارد شده و به آلوئول های ریه می رسند. ابتلاء به بیماری پس از استقرار و تکثیر ارگانیزم های بیماری زا و تداخل آنها با میزبان صورت می گیرد. باسیل های سل به توسط انتشار مستقیم از طریق کانال های لنفاوی و جریان خون، از طریق برونش ها و دستگاه گوارش در بدن میزبان منتشر می شوند. رایج ترین منشأ عفونت، شخصی است که تعداد زیادی از باسیل های سل را از بدن خود به ویژه از سیستم تنفسی دفع می کند. تماس نزدیک (مثلاً در خانواده) و تماس شدید (مثلاً در کارکنان پزشکی) امکان انتقال را فراهم می کند.

علائم بالینی: خستگی، ضعف، کاهش وزن و تب ممکن است علائم بیماری سل باشند. درگیری ریوی منجر به سرفه مزمن به همراه تراوش خون از بافت ریه خواهد شد. از آنجا که باسیل سل، هر یک از اندام های بدن را می تواند گرفتار کند، تظاهرات بالینی متنوعی را نشان می دهد.

پیشگیری و درمان: تا کنون بهترین راه پیشگیری سل، تشخیص بیماری عفونت زا و تجویز درمان موثر تا بهبودی بوده است. استراتژی دیگر شامل ب.ت.ژ و دارو درمانی پیشگیرانه است.

پایه های اصلی کنترل سل، **درمان سریع و مؤثر بیماران** مبتلا به سل فعال و **پیشگیری** آنها هستند. درمان بیماری طولانی بوده و عمدتاً توسط داروهای ایزونیازید، ریفامپین، اتامبوتول و پیرازینامید صورت می گیرد و نیازمند همکاری کامل بیمار می باشد.

به نکات مهم زیر توجه شود:

- تغذیه مناسب داشته باشید.
- در معرض نور آفتاب قرار بگیرید.
- بهداشت فردی را رعایت کنید و کلیه ترشحات را به روش بهداشتی دفع کنید.
- هوای اتاق را هر ساعت تعویض کنید.
- از ماسک مطمئن استفاده کنید.
- از روبوسی کردن بپرهیزید.
- در مصرف داروها کاملاً دقت کنید و تا پایان دوره درمان آن‌ها را مرتب مصرف کنید.
- تا دو هفته پس از شروع داروهای ضد سل، بیماری همچنان **مسری** است.

<> واحد علمی درمانگاه شبانه روزی سلامت مشهد <>

درمانگاه شبانه روزی سلامت